MVCRX00HYEWQ
prvotní identifikátor

odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
Praha 7
170 34

Č. j. MV-3591-2/OBP-2011

Praha 11. ledna 2011
Počet listů: 11

Pan
xxx

Oprávnění a povinnosti strážníků – odpověď na dotazy

Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky obdržel Vaše dotazy ve shora uvedené věci, ke kterým z hlediska své věcné příslušnosti a s hledem na dostupné informace sdělujeme následující:

Ad) 1a 2

Obecní policie je orgánem obce zřizovaným a zrušovaným v její samostatné působnosti za účelem zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku (dále jen „MZVP“). I když je zřizován v samostatné působnosti obce, plní, na základě výslovného zmocnění ve zvláštních zákonech, i další úkoly, a to i vpřenesené působnosti obce. Obecně je nutno konstatovat, že s ohledem na rozsah plněných úkolů obecní policie, povinností a oprávnění strážníka se jedná o orgán veřejné moci.

V souladu s § 1 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOP“) obecní policie zabezpečuje MZVP v rámci působnosti obce. Působností obce se rozumí m.j. i místní působnost, která je vymezena § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů: „Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce“.

Místní záležitosti veřejného pořádku (dále jen „MZVP“) lze chápat jako určitou podmnožinu veřejného pořádku, který není vprávním řádu České republiky

definován. Nicméně obsah pojmu MZVP lze dovodit z ustanovení § 35 a § 10 zákona č.128/2000 Sb.,o obcích(obecní zřízení), ve zněnípozdějšíchpředpisů.

Pokud obecní policie plní úkoly podle § 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOP“) nebo podle zvláštního zákona [např. zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (silniční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, atd.] je strážník oprávněn vstupovat na všechny pozemky, které se nacházejí na území obce, tedy i na soukromé pozemky. Z praktického hlediska nelze logicky předpokládat, že k porušování místních záležitostí veřejného pořádku v obci dochází pouze na veřejnýchprostranstvích ve vlastnictvíobce.

Dalším právním titulem vstupu strážníka na jakýkoliv pozemek a do jakékoliv stavby jsou instituty práva vylučující trestní, správní či občanskoprávní odpovědnost
– jednání v krajní nouzi.

Zákonným limitem pro vstup strážníka na jakýkoliv pozemek na území obce je tedyvedle případuuvedeného vpředchozímodstavci:

a) výše zmíněné plnění úkolů podle § 2 ZOP nebo jiného zákonaresp. realizace oprávněnía povinnostístrážníka, za současného splnění
b) podmínek obsažených v ustanoveních § 6, § 7, § 8, § 9, § 12a, § 16 a § 17c ZOP.

Ad 3)

K § 17a ZOP – použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla (dále jen „TPZOV“) vedle skutečností uvedených vkomentáři k předchozím dvěma dotazům uvádíme, že strážník je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla,

a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,
b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozuna pozemníchkomunikacích

c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo
d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství

a jeho řidič není na místě přítomen.

Definici veřejného prostranství obsahuje § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve zněnípozdějšíchpředpisů.

§ 34

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Jedná se o demonstrativní výčet prostor, které ovšem musí splňovat kritérium přístupnosti komukoliv bez jakéhokoliv omezení; přitom není podstatné, kdo je jejich vlastníkem.

Toto „běžné“ užívání nevyžaduje povolení a je bezplatné, může však být na základě zákona:

a) omezeno ve veřejném zájmu, nebo
b) vázáno na podmínky.

Výše zmíněným může být zejména zpoplatnění zvláštního užívání veřejného prostranství (nemovitostí/prostor) ve vlastnictví obce podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“). Zvláštním užíváním veřejného prostranství ve smyslu zákona o místních poplatcích se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl viz§ 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích.

Pokud veřejnýmprostranstvím je prostor ve vlastnictví jiného subjektu, nežobce a fyzická nebo právnická osoba jej chce užívat jiným způsobem, než tím, který je obvyklý, musí uživatel uzavřít dohodu s vlastníkem a případně mu zaplatit nájem a obci místní poplatek (pokud je tento zaveden). V takovém případě doklad o úhradě místního poplatku nenahrazuje souhlas vlastníka ke zvláštnímu užívání předmětného prostoru.

Podle názoru odboru bezpečnostní politiky, způsobem popsaným v předchozím odstavci může postupovat i obec, pokud je vlastníkem prostoru, t.j. vedle místního poplatku nebo namísto místního poplatku (např. pokud není zaveden) vybírat nájem nebo jinouplatbuza nadstandardníužívánívěcize svého majetku.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Pokud veřejným prostranstvím je pozemní komunikace, upravuje její zvláštní užívání zejména § 19 a § 25 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Pro Vaši informaci/zodpovězení dotazů dále přikládáme výňatek z rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j.: 5 As 21/2007-99 ze dne 27. 6. 2007, který lze analogicky aplikovat na Váš případ:

„I. Zabral-li účastník neoprávněně veřejné prostranství tím, že na ně bez povolení uložil dříví, je vinen přestupkem podle § 47 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, bez ohledu na to, že zabraný pozemek, který je svým charakterem veřejným prostranstvím, je v jeho vlastnictví (srov. § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích). ...
Věc: Žalobkyně M. K. proti žalovanému Krajskému úřadu Středočeského kraje, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 10. 2006, čj. 4 Ca 15/2005 58.

Výrok:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

Kasační stížností se žalobkyně (dále „stěžovatelka“) domáhá zrušení výše označeného rozsudku soudu, kterým byla zamítnuta žaloba podaná proti rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 25. 7. 2005, čj. 13217/2005/OVV; tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí, kterým byla uznána vinnou ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku podle ust. § 47 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, za což jí byla uložena pokuta ve výši 8000 Kč; současně jí byla uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1000 Kč.

Stěžovatelka krajskému soudu vytýká, že při právním posouzení jejího jednání nevzal v úvahu, že vedle zákonné úpravy § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, (dále jen zákon o obcích) dle níž jsou veřejným prostranstvím všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, stojí práva vlastníka zaručená čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod ve vazbě na ust. § 128 Občanského zákoníku. Úpravu dle § 34 zákona o obcích nelze bez náležitého zvážení konkrétního skutkového stavu akcentovat nad práva zaručená Listinou a poukazuje na nález Ústavního soudu publ. pod č. 38/1997 Sb. Stěžovatelka poukazuje na skutečnost, že dle současné právní teorie a praxe, je veřejné užívání všeobecně přístupných veřejných statků chápáno jako užívání předem neomezeným okruhem uživatelů. Za stavu, kdy je pozemek, jenž by měl být hodnocen jako veřejné prostranství, v soukromém vlastnictví občana, nelze ponechat bez povšimnutí zákonem zaručenou ochranu vlastnictví. Podle názoru stěžovatelky, nepostačí při právním hodnocení prostor přístupných každému bez omezení, z hlediska toho, zda tyto jsou veřejným prostranstvím, mechanická aplikace toho, že tyto prostory nejsou oploceny a tudíž na ně každý může vstoupit, neboť pak by např. neoplocené zahrady, pastviny a nádvoří, jež jsou v soukromém vlastnictví byly bez dalšího veřejnými prostranstvími. Při hodnocení veřejného prostranství je dle stěžovatelky zapotřebí vzít na zřetel především to, zda hodnocený pozemek je určen k tomu, aby byl využíván předem neomezeným okruhem uživatelů či zda uživatelem je jen jeho vlastník.

Popření tohoto rozlišení nemůže vést k jinému, než že takto aplikovaná úprava § 34 zákona o obcích vyznívá proti závěrům § 128 Občanského zákoníku a čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Městský soud v napadeném rozsudku toto potřebné rozlišení a právní hodnocení zcela pominul, ačkoliv stěžovatelka potřebu takového rozlišení zdůraznila a poukazem na své poměry, právem tvrdila, že právě v její situaci není její pozemek určen k tomu, aby byl užíván předem neomezeným okruhem uživatelů. Stěžovatelka uvádí, že je jediná, která svůj pozemek užívá a to právě pro vstup do svého domku a je přesvědčena, že sporný pozemek, který je v jejím vlastnictví, není veřejným prostranstvím. Z tohoto důvodu se nemohla dopustit přestupku, za nějž byla postižena. ...

Soud se rovněž dostatečně nevypořádal s tvrzením stěžovatelky o tom, že podstata přestupku, konkrétně místo, kde měl být stěžovatelkou spáchán, není dostatečně vymezeno. Použitá formulace před domem č. 22 je nepřijatelná, když i z fotodokumentace, která je pořízena účelově z úhlu, který má stěžovatelku poškodit, je zřejmé, že dřevo má stěžovatelka složeno před svým vchodem, jakož i to, že majitel domu č. 22 má vchod do svého domu zaručen. Ostatně pokud by byl omezován, nepochybně by se bránil občanskoprávní žalobou. Městský soud chyboval, když nevyhověl návrhu na doplnění dokazování a nepřivolil k prohlídce na místě samém. Takto nastolil stav, kdy skutková podstata ze které vycházel je v rozporu se stavem, který je zachycen ve spisu.

Stěžovatelka žádá, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil městskému soudu k novému projednání. Současně stěžovatelka požádala, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný se v písemném vyjádření ztotožnil s rozsudkem městského soudu. Uvádí, že dle judikatury je pro posouzení pozemku skutečnost, že pozemek je volně přístupný, bez ohledu na vlastnictví a požadavek stěžovatelky na rozlišení, zda je prostor využíván neomezeným okruhem uživatelů nebo jen jeho vlastníkem, je pro vyhodnocení charakteru pozemku irelevantní. Žalovaný připomíná, že sama stěžovatelka v odvolání uvedla, že pozemek je neustále obsazen parkujícími auty majitele domu č. 22 a též auty dalších občanů. Žalovaný rovněž poukazuje na ust. § 47 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, kdy přestupek je spáchán vždy, jsou-li naplněny znaky jeho skutkové podstaty, projednává se z moci úřední a není podstatné, zda je konkrétní osoba záborem omezována ve svém vlastnictví či nikoliv a zda se brání cestou občanskoprávní žaloby. Pokud jde o uvedení místa spáchání přestupku, žalovaný se domnívá, že formulace ... v obci T. před nemovitostí čp. 22 .... je pro účely přestupkového řízení dostatečná. Zákon o přestupcích nevyžaduje přesnou identifikaci či specifikaci pozemku pro vymezení místa spáchání přestupku, neboť nejde o stavební či katastrální řízení. Fotodokumentace je dle žalovaného dostatečným podkladem pro vymezení místa spáchání přestupku, přičemž místo jeho spáchání je podstatné zejména pro určení místní příslušnosti správního orgánu. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně v rozsahu důvodů kasační stížnosti uplatněných dle § 103 odst. 1 písm. a) a písm. b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze spisu vyplynulo, že stěžovatelka byla rozhodnutím přestupkové komise v K. ze dne 10. 5. 2005, čj. RP -40/2004 shledána vinnou ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku podle ust. § 47 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů, kterého se měla dopustit tím, že neoprávněně zabrala část veřejného prostranství v obci T. před nemovitostí čp. 22, (ve vlastnictví p. K.) tím, že zde dlouhodobě skladuje hromadu dřeva a písku. Za přestupek jí byla uložena pokuta ve výši 8000 Kč a dále povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka odvolání, odvolací orgán neshledal důvody pro změnu nebo zrušení rozhodnutí, a proto je zamítl. Žaloba proti rozhodnutí odvolacího orgánu byla zamítnuta rozsudkem, který je nyní napadán kasační stížností.

Městský soud v Praze dospěl ke stejnému právnímu posouzení jako správní orgán, a to, že bylo prokazatelně zjištěno, že stěžovatelka se přestupku ve smyslu uvedeného ustanovení dopustila. Skládka se nachází před domem čp. 22, před vjezdem na pozemek u tohoto domu. Skládkou je bráněno jednak v přístupu k uvedenému domu a tato skládka se nachází na prostranství, které není oploceno a je veřejně přístupné. Místo záboru je ve spise dostatečně určeno. Městský soud uvedl, že s ohledem na znění § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, není rozhodující vlastnictví prostoru, který je veřejným prostranstvím, přičemž neoprávněnost zabrání tohoto prostranství je zřejmá i z toho, že je skládkou bráněno v přístupu na pozemek u nemovitosti čp. 22 v obci T. ...

Kasační stížnost se opírá především o tvrzenou nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Tvrzená nezákonnost, spočívající v nesprávném právním posouzení věci soudem v předcházejícím řízení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikována nesprávná právní věta, popř. je sice aplikována správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena. Vztah mezi skutkovým zjištěním a právním posouzením lze charakterizovat tak, že jde o aplikaci právní normy na konkrétní případ nebo situaci.

Podle ust. § 47 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb. se přestupku dopustí ten, kdo poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení. Podle odst. 2 cit. ustanovení lze za přestupek uložit pokutu až do výše 50 000 Kč.

Jak ze správního spisu vyplynulo, stěžovatelka byla **obecním úřadem** vyzvána již v dřívější době k uvedení věci do pokojného stavu a k bezodkladnému odstranění skladovaného materiálu (dřeva a patníků) z prostoru před jejími vraty a vjezdem do čp. 22 v obci T. Současně byl vysloven zákaz opakování takových zásahů. Jelikož tento stav trval i nadále, p. J. K., bytem T. 22 podal u Města K., Komisi pro projednání přestupků dne 29. 10. 2004 stížnost na jednání stěžovatelky, týkající se ukládání dřeva před jeho vraty tak, že nemůže otevřít ani jedno jejich křídlo. Stěžovatelka byla vyzvána k podání vysvětlení. Stěžovatelka prostřednictvím svého právního zástupce sdělila, že není pravdou, že by na veřejném prostranství před dům čp. 22 v obci T. ukládala různý materiál. Stěžovatelka vycházela ze skutečnosti, že pozemek je v jejím vlastnictví a dle jejího názoru se nejedná o veřejné prostranství. Své tvrzení dokládala stěžovatelka rozhodnutím Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, kterým byl zamítnut návrh obce T. na opravu údaje KN výměry pozemků v k. ú. T.

Z odůvodnění rozhodnutí je mimo jiné zřejmé, že se týká pouze návrhu na opravu chybného údaje v KN a tímto rozhodnutím byl návrh obce T. zamítnut. Toto rozhodnutí má evidenční účinky (dle § 8 odst. 5 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí) a neřeší problematiku veřejného prostranství. Komisí pro projednání přestupků byla opakovaně v časovém období od 3. 3. 2005 do 21. 4. 2005 pořízena fotodokumentace zachycující skutečný stav záboru veřejného prostranství. Z předvolání obviněné ze dne 15. 4. 2005 bylo zjištěno, že jím bylo zahájeno řízeno řízení ve věci přestupku proti veřejnému pořádku podle ust. § 47 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Stěžovatelka prostřednictvím svého zástupce při ústním jednání dne 3. 5. 20005 sdělila, že k uložení materiálu a dřeva využívá svůj pozemek a z tohoto důvodu nemusí žádat Obecní úřad v T. o povolení k uskladnění na údajném veřejném prostranství. Po projednání věci bylo vydáno rozhodnutí, kterým byla stěžovatelka shledána vinnou ze spáchání přestupku dle § 47 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., přitom jí byla uložena pokuta ve výši 8000 Kč.

Nejvyšší správní soud vycházel především ze zásad, na nichž je postaveno správní řízení, a zvláště pak oblast správního trestání. Zásadou, ve smyslu které je pak třeba interpretovat příslušná ustanovení jednotlivých právních předpisů, jimiž je řízení ovládáno, je zásada materiální pravdy. Jejím konkrétním výrazem je povinnost správního orgánu zjistit v rámci každé fáze správního řízení přesně a úplně skutečný stav věci a k tomu si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí, jak vyplývá z § 32 odst. 1 správního řádu (v době rozhodování zák. č. 71/1967 Sb.).

Žalovaný nepochybil, podřadil-li zjištěný skutkový stav pod výše citované ustanovení přestupkového zákona. Protiprávní stav, tedy neoprávněné zabrání veřejného prostranství, byl nepochybně zjištěn, zejména podrobnou fotodokumentací obsaženou ve spise a jakož i zdůvodněním rozhodnutí orgánu I. a II. stupně. Namítá-li však stěžovatelka, že vzhledem k jejímu vlastnictví předmětného pozemku, se nemůže jednat o veřejné prostranství jakož i to, že daný pozemek není a nemůže být užíván nikým jiným než právě stěžovatelkou a nebyl důvod pro uložení pokuty, neshledal Nejvyšší správní soud tyto námitky důvodnými.

Legální definice veřejného prostranství je obsažena v ust. § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Po obsahové stránce tato definice vymezuje veřejné prostranství jednak z hledisek věcných, a to tím, že uvádí v úvahu přicházející druhy či typy veřejných prostranství. Dále vymezuje veřejné prostranství znakem jeho obecné přístupnosti, což platí jak pro nepojmenovatelné, tj. tzv. další prostory, tak pro tzv. pojmenovatelné druhy či typy veřejných prostranství. V daném případě není tedy rozhodné, zda předmětný pozemek ve skutečnosti je resp. není užíván i jinými osobami než stěžovatelkou, podstatné pro posouzení charakteru pozemku je pouze to, zda je bez omezení volně přístupný komukoli. Skutečnost, že ostatními osobami není pozemek, který je svým charakterem veřejným prostranstvím, reálně užíván pouze jeho vlastníkem, nemá na charakter pozemku žádný vliv, resp. nečiní z něj pozemek jiné povahy. Označení nemovitosti jako veřejného prostranství nemůže být dáváno na roveň vyvlastnění nebo nuceného omezení vlastnického práva ve smyslu čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Požadavek stěžovatelky na rozlišení, zda je prostor využíván neomezeným okruhem uživatelů, je tedy pro vyhodnocení charakteru pozemku irelevantní. Nadto sama stěžovatelka v průběhu řízení před správními orgány (konkrétně v odvolání) uvedla, že je využíván i jinými osobami než stěžovatelkou, a to za účelem parkování osobních automobilů.

Podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. je přestupkem protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny v zákoně. V řízení o přestupku je rozhodováno o vině a trestu za porušení práva, je proto třeba zkoumat naplnění obecných znaků přestupku, a to především, zda jednání pachatele bylo v rozporu s právem, tj. zda byla porušena právní povinnost stanovená zákonem, zavinění, jakož i naplnění předpokladů pro uložení sankce a její výše. Přestupek je tedy spáchán, pokud jsou naplněny všechny znaky jeho skutkové podstaty.

Všechny znaky přestupku byly v případě stěžovatelky naplněny, když bylo prokázáno, že stěžovatelka neoprávněně zabrala veřejné prostranství tím, že na něm bez povolení uložila dříví; naplněna byla i stránka volní, tedy zavinění, když je zjevné, že stěžovatelka takto konala úmyslně. Stěžovatelka věděla, poté, kdy byla na existenci protiprávního stavu několikráte v dřívější době upozorněna a byla vyzvána k jeho odstranění, že porušuje zákonem chráněný zájem a úmyslně v tomto konání setrvala. Jednalo se tedy o protiprávní jednání -zábor veřejného prostranství, které v době projednání přestupku bylo opakované a trvalo intenzivně několik měsíců. V daném případě lze hovořit o přestupku trvajícím, tj. takovém, kterým byl vyvolán protiprávní stav a pak byl udržován. Přestupky trvající se posuzují jako jediné jednání, ať již protiprávní stav trvá sebedéle popř. zda dojde k jeho krátkodobému přerušení. V projednávané věci tento protiprávní stavdobě projednání přestupku trval již delší dobu, jak je zdokumentováno ve správním spise např. protokolem z ústního jednání ze dne 8. 2. 2005, vyjádřením stěžovatelky ze dne 13. 12. 2004 a ze dne 28. 2. 2005, sérií snímků pořízených Komisí pro projednání přestupků v období od 3. 3. 2005 do 21. 4. 2005, a tento protiprávní stav byl stěžovatelkou nadále udržován. Námitka stěžovatelky, že Komise pro projednání přestupků, následně žalovaný ani městský soud náležitě nezjistili, zda údajné oznamovatelem tvrzené omezování trvalo po delší dobu, proto není důvodná.

Jak je shora uvedeno, přestupek dle ust. § 47 odst. 1 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb. je spáchán vždy, jsou-li naplněny znaky jeho skutkové podstaty - zábor veřejného prostranství a projednává se z moci úřední. Předmětem řízení o takovém přestupku však není omezení vlastnických práv jiného subjektu takovým záborem, a proto nelze ani přis vědčit stěžovatelce v tom, že se nejedná o zábor, když vlastník sousedního pozemku nijak proti tomuto protiprávnímu stavu nebrojil občanskoprávní žalobou. ...

Jak dále uvedl městský soud je ze správního spis u zřejmé, že skládka se nachází před domem čp. 22, obec T., před vjezdem na pozemek u tohoto domu, a toto určení místa spáchání přestupku je dostačující. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Specifikace místa spáchání přestupku splňuje požadavky na výrok rozhodnutí kladené dikcí ust. § 77 zákona o přestupcích a byla zcela dostatečná i pro určení místní příslušnosti orgánu příslušného k projednání přestupku. Provedení geometrického či jiného zaměření, jakož i prohlídka na místě samém by bylo v dané věci nadbytečné a okolnost, že městský soud neprovedl stěžovatelkou navrhované provedení místního šetření nemá vliv na zjištění skutečného stavu věci, na jeho správné právní posouzení věci a následně na zákonnost výroku napadeného rozhodnutí. Provedení místního šetření, i s ohledem na povahu projednávané věci - uložení dřeva na veřejném prostranství, nebylo způsobilé jakkoli zjištěný skutkový a právní stav z vrátit popř. ovlivnit závěry z něj učiněné. Stěžovatelkou uváděný rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 2/2002 - 62 ze dne 20. 1. 2006 není ve věci případný, neboť se týkal předjímání obsahu s vědeckých výpovědí resp. odmítnutí jejich provedení s ohledem na jejich podstatný vliv na skutkové a právní závěry.

Nejvyšší správní soud je nucen konstatovat, že při stanovení pokuty žalovaný respektoval pravidla při ukládání pokut, uložení pokuty bylo provedeno na spodní hranici, když v daném případě umožňuje zákon uložení pokuty až do výše 50 000 Kč. Za situace, kdy stěžovatelka spáchala přestupek svým úmyslným protiprávním jednáním, v němž setrvávala po delší dobu, správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení, uložil-li pokutu ve výši 8000 Kč.

Z rozhodnutí žalovaného je zřejmé z jakého přestupku byla stěžovatelka uznána vinnou, jaký skutek je jí kladen za vinu, z jakých důkazů bylo vycházeno. Rovněž je zřejmé, na základě jakých skutečností bylo řízení zahájeno, stěžovatelka nebyla v řízení na svých procesních právech nikterak krácena, transparentní je i výše sankce, přičemž tato byla uložena na spodní hranici.

Nejvyšší správní soud přezkoumal řízení před městským soudem, jakož i řízení před správním orgánem a dospěl k závěru, že městský soud se namítané nezákonnosti spočívající v nesprávném právním posouzení, jakož ani jiných vad řízení nedopustil, shledal-li rozhodnutí žalovaného v souladu se zákonem a žalobu zamítl.

Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatelky uplatněné v kasační stížnosti důvodnými, a proto ji postupem podle ust. § 110 odst. 2 s. ř. s. zamítl. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci samé neprodleně po nezbytném poučení účastníků o složení senátu a možnosti vznést námitku podjatosti, nerozhodoval již o podaném návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, ž e žalovanému se nepřiznává náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 27. června 2007.“

Ad 4)

Podle § 11 ZOP k plnění úkolů podle zákona:

(1) Strážník je oprávněn

a) požadovat potřebná vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku nebo jiného správního deliktu nebo jeho pachatele, jakož i ke zjištění skutečného stavu věci,
b) vyzvat osobu podle písmena a), aby se ve stanovenou dobu dostavila na určené místo k sepsání zápisu o podání vysvětlení,
c) vyzvat osobu podle písmena a), aby předložila doklady potřebné ke zjištění skutečností podle písmena a).

(2) Jestliže zápis o podání vysvětlení má být sepsán s osobou mladší 15 let, musí být zajištěna přítomnost jejího zákonného zástupce.

(3) Osoba je povinna výzvě podle odstavce 1 vyhovět.

(4) Vysvětlení může odepřít pouze osoba, která by jím sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželu nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pociťovala jako vlastní, způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přestupek.

(5) Vysvětlení nesmí být požadováno od osoby, která by jím porušila státem uloženou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, jehož zájmu tuto povinnost má,zproštěna.

(6) Strážník je povinen osobu předem poučit o možnosti odepřít vysvětlení podle odstavců4 a 5.

(7) Kdo se dostaví na výzvu, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku (dále jen "náhrada"). Náhradu poskytuje obec. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání,anebo ten, kdo má nárok na náhradu podle zvláštních předpisů. 9)

(8) Nárok na náhradu podle odstavce 7 zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do sedmi dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

(9) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažného důvodu žádosti nebo výzvě podle odstavce 1, může být předvedena.

(10) Zápis o podaném vysvětlení musí být s osobou sepsán bez zbytečného odkladu.

(11) O předvedení sepíše strážník úřední záznam.

Ad 5)

Oprávnění strážníka vstupovat do staveb vyplývá z řady ustanovení různých právních norem. Předně se jedná o plnění úkolů podle § 2 ZOP [zejména písm. c), e), f) a h)], o krajní nouzi (viz komentář k Vaší otázce č. 1 a 2), o oprávnění strážníka otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor podle § 16 ZOP, o oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven podle § 17c ZOP, o výkon činnosti kontrolního orgánu podle zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, o plnění úkolů podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů apod.

Ad 6)

V praxi existuje několik možností, jak prošetřit jednání strážníků obecní policie, případně obecní policie jako celku. Tyto způsoby se budou odvíjet od charakteru jednání.

Může se jednat o páchání trestné činnosti; v tomto případě je možné podat na Policii České republiky nebo na státním zastupitelství trestní oznámení. Jednání osob může mít znaky přestupku, potom je možné podat podnět k příslušnému správnímu orgánu.

Protože obecní policie je orgánem obce, lze na vyřizování stížností na obecní policii obecně použít pravidla pro vyřizování petic a stížností stanovená podle § 102 odst. 2 písm. n) zákona o obcích stanovená v každé obci radou obce, případně starostou, pokud se v obci rada obce nevolí. Bude-li tedy stížnost občana směřovat proti nevhodnému chování strážníka při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku (např. v rámci konání společenské, kulturní, sportovní nebo jiné akce, zjišťování splnění povinnosti stanovené zákonem nebo jiným právním předpisem fyzické nebo právnické osobě atd.), bude stížnost zpravidla adresována osobě, která řídí obecní policii (starosta, jiný pověřený člen zastupitelstva obce). Případné stížnosti na osobu, která řídí obecní policii by měly směřovat k zastupitelstvu obce, jehož jsou osoby zmíněné v předchozí větě členy.

Pokud se jedná o stížnost na postup obecní policie při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy, je nutno postupovat podle § 175 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Zde je ale třeba vždy nejdříve důkladně posoudit, zda se v konkrétním případě nemůže jednat spíše o podnět k přezkumnému řízení nebo o jiný úkon dotčené osoby upravený zejména správním řádem, než o stížnost.

Pokud se jedná o stížnost, podle § 175 odst. 4 cit. zákona, tato se pak podává u správního orgánu, proti jehož postupu směřuje a tento správní orgán je povinen se stížností zabývat. Případné přešetření způsobu vyřízení stížnosti pak provádí nadřízený správní orgán (krajský úřad). Ministerstvo vnitra České republiky by bylo nadřízeným správním orgánem pouze v případě, pokud by stížnost směřovala proti věcem, nad kterými v oblasti obecní policie vykonává dozor (§ 27 odst. 2 ZOP).

Ad 7)

S ohledem na dostupné informace nelze uvést, zda na místě došlo k protiprávnímu jednání strážníků či nikoliv.

Mgr. Martin Linhart
ředitel odboru
podepsáno elektronicky